SANSKRIT SCHOLARSHIP EXAMINATION 2010 - 11

DPI

ACADEMIC SCHOOLS

Std: IX Reg. No. [ ] Time: 1½ hr

Marks: 50

Sanskrit Academic Council, Vadakara

1 - 5 प्रश्नानां समुचितमुत्तरं कोष्ठान्निर्धार्य लिखत - 5 x 1 = 5

1. अणुसिद्धान्तस्य उपज्ञाता कः? ....

(सुश्रुतः, कणादः, आर्यभट्टः)

2. पुरुषार्थचतुष्टये अन्यतमः भवति.......। ....

(यत्नः, कामः, मोहः)

3. "छायामन्यस्य कुर्वन्ति तिष्ठन्ति स्वयमातपे" - के? ....

(वृक्षाः, सज्जनाः, पक्षिणः)

4. 'ज्ञानादेव तु कैवल्यम्' - ध्येयवाक्यमिदं - ....

(केन्द्रीयविद्यालयस्य, केरलसर्वकलाशालायाः, श्रीशङ्कराचार्यसंस्कृतसर्वकलाशालायाः)

5. 'सुधर्मा' संस्कृतदिनपत्रिका कुतः प्रकाश्यते? ....

(तृश्शूरतः, मैसूरतः, दिल्लीतः)

SANSKRIT ACADEMIC COUNCIL VADAKARA

6 - 8 एकं पदं लिखत - 3 x 1 =3

6. गणितस्य पठनम् ....।
7. जलं ददाति इति ....।
8. ईषदूनः पिता ....।

9 - 10 स्ववाक्ये योजयत - 2 x 1½ = 3

9. यथा....... तथा..

....।

10. यद्यपि....... तथापि..

....।

11 - 13 प्रदत्तानि अक्षराणि सर्वाणि उपयुज्य एकैकं पदं लिखत - 3 x 1 = 3

11. का व लः न्त स ....।
12. तु ल प्र पा ति य ....।
13. धिः सा वि य र न ....।

14 - 15 संख्याम् अक्षरैर्लिखत - 2 x 1 = 2

14 1894 ....।

15 2011 ....।

9-2

16 - 20 पदेनैकेन उत्तराणि लिखत - **5 x 1 = 5**

16. 'मृच्छकटिकस्य' कर्ता कः ? ....।

17. 'केन्द्रमानवविभवविकसनशेषी मन्त्रालयस्य' सचिवः कः ? ....।

18. कोटिलिङ्गपुरमिति प्रसिद्धा स्थली का ? ....।

19. 'तेनैकेन' अस्य पदच्छेदः कः ? ....।

20. अभिषेकनाटकस्य कर्ता कः ? ....।

21 - 24 यथोचितं योजयत - **4 x 1 = 4**

21. गद्यपद्यमयं काव्यम्	....	विक्रमोर्वशीयम्।
22. बाणभट्टः	....	अर्थगौरवम्।
23. शक्तिभद्रः	....	चम्पूः।
24. कालिदासः	....	श्रीशङ्करस्य समकालीनः।
	....	कादम्बरी।

25 - 26 उदाहृतानुसारं वलयात् क्रियापदानि स्वीकृत्य स्ववाक्ये योजयत - **2 x 1 = 2**

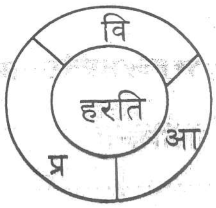

उदाः बालिका उद्याने विहरति।

25. ....।

26. ....।

27 - 28 किं गणे नान्तर्भवति इति विविच्य लिखत - **2 x 1 = 2**

27. विहस्य, रामस्य, सत्कृत्य, विच्छित्य ....

28. भवन्ति, सन्ति, हन्ति, लिखन्ति ....

29. प्रदत्तस्य श्लोकस्य आशयं संस्कृतभाषया लिखत - **2**

भवन्ति नम्रास्तरवः फलागमै-
र्नवाम्बुभिर्दूरविलम्बिनो घनाः।
अनुद्धताः सत्पुरुषाः समृद्धिभिः
स्वभाव एवैष परोपकारिणाम्।।

Sanskrit Academic Council Vadakara

....

....

....

....

Sanskrit Academic Council, Vadakara

30. सज्जनमैत्रीप्रशंसापरं किमपि सुभाषितं लिखत - 2

SANSKRIT ACADEMIC COUNCIL VADAKARA

....

....

....

.... ॥

31. 'राष्ट्रसेवनम्' इति विषयधिकृत्य खण्डिकामेकां लिखत - (पञ्चवाक्यानि) 5

.... ।

.... ।

.... ।

.... ।

.... ।

32 - 36 खण्डिकां पठित्वा प्रदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत - 5 x 1 = 5

पञ्चतन्त्रं कथासाहित्ये अद्वितीयं भवति। पशुपक्षिकथाः एव प्रायेण तत्र प्रतिपादिताः। तच्च सदाचारनीतिमस्मानुपदिशति। मित्रलाभः, मित्रभेदः, अपरीक्षितकारकं, लब्धप्रणाशः, काकोलूकीयम् चेति पञ्चविभागैः कथास्तत्र उपनिबद्धाः। विष्णुशर्मनामकेन पण्डितेन विरचितमेतत्। अमरुशक्तिनामकस्य राज्ञः त्रीन् पुत्रान् षड्भिः मासैः राजनीतिं शिक्षयितुं ग्रन्थमिमं रचितवानिति श्रूयते। हृद्या सरला चास्य शैली। पञ्चतन्त्रकथाः सर्वेषां जनानां पीयूषकल्पाः भवन्ति।

32. पञ्चतन्त्रम् अस्मान् किमुपदिशति ?

.... ।

33. कः पञ्चतन्त्रं रचितवान् ?

.... ।

34. कस्य पुत्राः विष्णुशर्मणा शिक्षिताः ?

.... ।

9-4

35. पञ्चतन्त्राणि कानि ?

....।

36. 'अमृतसमानाः' इत्यर्थयुक्तं पदं खण्डिकातः चित्वा लिखत -

....।

37. **प्रादेशिकभाषया अनुवदत -** **5**

गृहं परितः विद्यमानाः सस्यलतादयः वृक्षाश्च स्वास्थ्यस्य संरक्षणे पोषणे चोपकारकाः भवन्ति। तेष्वन्यतमा भवति सुरभिरित्यपरनाम्ना प्रथिता तुलसी। सस्यस्यास्य श्वेतकृष्णवर्णाभ्यां द्वैविध्यमस्ति। औषधगुणे श्वेततुलस्याः कृष्णतुलसी श्रेयसी। उभे श्वासकासरोगशमने सहायिके च।

....

....

....

....

....

38 - 40 **कोष्ठके प्रदत्तस्य पदस्य उचितरूपेण रिक्तांशान् पूरयत -** **3 x 1 = 3**

38. विमानं .... गच्छति। (आकाशमार्गः)

39. प्रभुः .... पारितोषिकम् अदात्। (सेवकः)

40. सामन्ताः सर्वे .... प्रशंसामकुर्वन्। (राजा)

Sanskrit Academic Council, Vadakara

9-5

SANSKRIT SCHOLARSHIP EXAMINATION 2009 - 10

ACADEMIC SCHOOLS

Std: IX

Time: 1½ hr
Marks: 50

Sanskrit Academic Council, Vadakara

1 - 5 समुचितमुत्तरं कोष्ठान्निर्धार्य लिखतु - ½ x 10 = 5

1. ओषधिप्रस्थं प्राप्तस्य हरस्य पुरप्रवेशवर्णना कस्मिन् काव्येऽस्ति? ....
(हरिनामकीर्तने, कुमारसम्भवे, रघुवंशे)

2. गायत्रीमन्त्रः कस्मिन् वेदेऽस्ति? ....
(ऋग्वेदे, सामवेदे, यजुर्वेदे)

3. षट्दर्शनेषु किन्नान्तर्भवति? ....
(व्याकरणम्, वैशेषिकम्, सांख्यम्)

4. ओस्कार् पुरस्कारेण समादृतः प्रथमः केरलीयः कः? ....
(एम्.टी. वासुदेवन् नायर्, तकषि शिवशङ्करपिल्ला, रसूल् पूक्कुट्टी)

5. "प्रत्येकमपि सस्यं विशेषैः गुणैः कस्यापि रोगस्यशमने प्रयोजकम्" - वाक्यस्यास्य आशयः कः? (सर्वेषां सस्यानां रोगशमनसामर्थ्यमस्ति। विशेषगुणयुक्तं सस्यं रोगशमने समर्थम् भवति।, कस्यचित् सस्यस्य रोगशमने सामर्थ्यमस्ति।) ....

6. द्वादशपत्यानां पिता कः? ....
(पाक्कनारः, वराहमिहिरः, वररुचिः)

7. 'बृहत्कथा'मुपजीव्य रचितः कथाग्रन्थः कः? ....
(पञ्चतन्त्रम्, बृहत्कथामञ्जरी, कथासरित्सागरः)

8. 'तावन्वग्रहीत्' - अस्य पदच्छेदः कः? ....
(तावत् + अन्वग्रहीत्, तावत् + अनु + गृहीत्, तौ + अन्वग्रहीत्)

9. 'सर्वैः कर्मनिरतैर्भाव्यम्' - अयं प्रयोगः ....
(कर्तरि, कर्मणि, भावे)

10. 'नरपतिः' इत्यस्य राजा इत्यर्थः। 'दिनपतिः' इत्यस्य कोऽर्थः? ....
(शुक्रः, सूर्यः, चन्द्रः)

11 - 15 एकं पदं लिखतु - ½ x 5 = 2½

11. जाया च पतिः च .... ।
12. कंसं भिनत्ति इति .... ।
13. तस्याः आज्ञा .... ।
14. अहनि अहनि .... ।
15. गन्तुम् इच्छा .... ।

9-6

16 - 20 यथोचितं योजयतु - ½ x 5 = 2½

16. स्वप्नवासवदत्तम् .... नैषधम्।
17. उपवेदः .... चन्द्रः।
18. तुषारमूर्तिः .... भासकविः।
19. विद्वदौषधम् .... आयुर्वेदः।
20. ब्रह्मणा दत्तवरः .... शिवः।
तारकासुरः।

21 - 23 प्रदत्तस्य पदस्य उचितरूपेण रिक्तस्थानं पूरयतु - 1 x 3 = 3

21. कृषकाः क्षेत्रेषु कठिनं कर्म .... आवश्यकानि धान्यान्युत्पादयन्ति। (कृञ्)
22. भक्तः चक्षुषि .... देवं प्रार्थयते। (आ + मील्)
23. प्रदोषकाले मृगमनागतम् दृष्ट्वा काकः तत्समीपं .... ऐच्छत्। (गम्)

24 - 25 संख्यां अक्षरैः लिखतु - 1 x 2 = 2

24. 1985 ....।
25. 2020 ....।

26 - 27 प्रदत्तानि सर्वाणि अक्षराणि उपयुज्य एकं पदं लिखतु - 1 x 2 = 2

26. च फ ना ल कम् सू ....।
27. ना वि क भा व ....।

28 - 30 वाक्यानि शोधयतु - 1 x 3 = 3

28. भवान् ग्रन्थालये गच्छतु। ....।
29. अलं परिहासः। ....।
30. पिपासितैः काव्यरसो न पीयते। ....।

31 प्रदत्तेषु उचितपदानि चित्वा रिक्तांशान् पूरयतु - 4

(कश्चन, केचित्, कापि, कस्याञ्चन)

महान् वनप्रदेशः। तत्र .... वापी वर्तते। तस्यास्तीरे विशालः .... शाल्मलीवृक्षश्च। वाप्याः जलं निर्मलमासीत्। तत्र मत्स्याः कुलीराश्च अवसन्। वृक्षस्य .... शाखायां बकोऽपि वसति स्म। एकदा .... धीवराः तत्रागच्छन्। ते जलाशये स्थितान् मत्स्यानपश्यन्। "अये पश्यत! मत्स्याः! तान् शीघ्रं जालबद्धान् कुर्मः" इति ते सोत्साहमवदन्।

Sanskrit Academic Council, Vadakara
SANSKRIT ACADEMIC COUNCIL VADAKARA

32 - 36 पदेनैकेनोत्तरं लिखतु - 1 x 5 = 5

32. कैरल्याम् अधिकाधिकं विवर्तनानि अस्य संस्कृतनाटकस्याभवन्। तन्नाटकं किम्?

....।

33. नाट्यशास्त्रस्य कर्ता कः? ....।

34. 'मातृदेवो भव! पितृदेवो भव' - उपदेशोऽयं कस्यामुपनिषदि वर्तते?

....।

35. केरलव्यासः कः? ....।

36. "नारायणं नमस्कृत्य नरं चैव नरोत्तम्" - इत्येवमारभते कश्चन ग्रन्थः। सः कः?

....

37 - 38 कः गणे नान्तर्भवति इति चिनोतु - 1 x 2 = 2

37. बालैः, उच्चैः, जनैः ....

38. पिधाय, शिवाय, विहाय ....

39. प्रदत्तानि विशेषणानि उचितस्थाने योजयतु। 3

एकदा .... वानरः .... वने .... अभ्रमत्।

(रात्रौ, चपलः, निर्भयं, गहने)

40. श्लोकस्य आशयं लिखतु - 2

करारविन्देन पदारविन्दं
मुखारविन्दे विनिवेशयन्तम्।
वटस्य पत्रस्य पुटे शयानं
बालं मुकुन्दं मनसा स्मरामि।।

....

....

....

....

Sanskrit Academic Council, Vadakara

SANSKRIT ACADEMIC COUNCIL VADAKARA

9-8

41. 'सन्मित्रम्' अधिकृत्य पञ्चवाक्यानि लिखतु - 5

....

....

....

....

....

42 - 45 खण्डिकां पठित्वा प्रदत्तानां प्रश्ननानामुत्तराणि लिखतु - 1 x 4 = 4

वर्धमानमहावीरः क्रिस्तोः पूर्वं 540 तमे वर्षे वैशाल्यां जन्म लेभे। चतुर्विंशतितीर्थङ्करेष्वन्यतमोऽयम् इति जैनधर्मानुयायिनः मन्यन्ते। सः एव जैनधर्मस्य स्थापकः। 'जिन' इति पदं इन्द्रियाणां जेता इत्यर्थेऽस्ति। संन्यासिवर्योऽयं द्विचत्वारिंशत्तमे वचसि ज्ञानोदयमविन्दत। ततः विविधान् देशान् अटन्नयम् "अहिंसा परमो धर्मः" इति प्राबोधयत्।

42. वर्धमानमहावीरः कस्य धर्मस्य स्थापकः ?

....।

43. सः कदा ज्ञानोदयमविन्दत ?

....।

44. महावीरः जनान् किं प्राबोधयत् ?

....।

45. जैनाः किं मन्यन्ते ?

....।

46. मातृभाषयां विवर्तयतु - 5

तुल्लल् केरलदेशस्य प्रसिद्धं कलारूपं भवति। अम्पलप्पुषा च कलारूपस्यास्य जन्मस्थली। कलक्कत्तु कुञ्चन् नम्प्यार् महाशयोऽस्योपज्ञाता। देवालये तत्रानेन कल्याणसौगन्धिकं कथैव उपन्यस्तेति श्रूयते। पटयणी, कोलन्तुल्लल्, पाना इति प्रचलितानि कलारूपाणि उपजीव्य महाशयोऽयं तुल्लल् अवतारयदिति इतिहासविदः अभिप्रयन्ति।

....

....

....

....

....

Sanskrit Academic Council, Vadakara

9-9

SANSKRIT SCHOLARSHIP EXAMINATION 2008 - 09

ACADEMIC SCHOOLS

Std: IX

Time: 1½ hr
Marks: 50

Sanskrit Academic Council, Vadakara

1 - 5 समुचितमुत्तरं कोष्ठान्निर्धार्य लिखत - 5 x 1 = 5

1. विश्वभारती विश्वविद्यालयस्य स्थापकः कः? ....
(देवेन्द्रनाथठक्कुरः, सोमेन्द्रनथठक्कुरः, रवीन्द्रनाथठक्कुरः)

2. तृणसस्येषु बृहत् सस्यम्? ....
(वंशः, केरः, पूगः)

3. 'राधेयः' इति प्रसिद्धः कः? ....
(कृष्णः, कर्णः, अर्जुनः)

4. राज्यसभायाः अध्यक्षः कः? ....
(राष्ट्रपतिः, उपराष्ट्रपति, प्रधानमन्त्रिः)

5. स्नेहगायकः भवति कुमारनाशान्। प्रकृतिगायकः कः। ....
(ओ.एन्.वि., जि. शङ्करकुरुप्प्, कुञ्ञुण्णि माष्)

SANSKRIT ACADEMIC COUNCIL VADAKARA

6 - 10 यथोचितं योजयत - 5 x 1 = 5

6.	आश्चर्यचूडामणिः	....	भीष्मपर्व।
7.	श्रीशङ्कराचार्यः	....	भरतमुनिः।
8.	भगवद्गीता	....	तिरुनावा।
9.	घण्टा	....	ब्रह्मसूत्रम्।
10.	मामाङ्कम्	....	शक्तिभद्रः।
		....	माघः।

11 - 13 एकं पदं लिखत - 3 x 1 = 3

11. अन्यत् वसनम् ....।

12. शरत्काले जातः ....।

13. तन्त्रं जानाति इति ....।

14 - 15 स्ववाक्ये योजयत - 2 x 1 = 2

14. अलम्

....

15. परितः

....

9-10

16 - 17 कोष्ठकस्थं पदमुपयुज्य वाक्यद्वयं योजयत - 2 x 1 = 2

16. डो. राधाकृष्णः राष्ट्रतन्त्रज्ञः आसीत्। सः अध्यापकः च आसीत्। (न केवलं - किन्तु)

....

17. सः प्रत्यागमिष्यति। भवन्तः अत्र प्रतिपालयन्तु। (यावत् - तावत्)

....

18 - 19 कोष्ठके प्रदत्तानि सर्वाण्यक्षराणि उपयुज्य एकैकं पदं लिखत - 2 x 1 = 2

18. शि दी खा प ....

19. स्तु व ग भा तम् क्रि ....

20 - 21 संख्यां संस्कृताक्षरैः लिखत - 2 x 1 = 2

20 2009 ....

21 1948 ....

22 - 24 अधो लिखितानि वाक्यानि संशोधयत - 3 x 1 = 3

22. नृत्तशालायाः सर्वतः जनाः वर्तन्ते।

....

23. अहं मातरं स्निह्यामि।

....

24. शुनकेन भीता बालिका शीघ्रम् अधावत्।

....

25 - 29 पदेनैकेन उत्तरं लिखत - 5 x 1 = 5

25. ओलिम्बिक् पताकायाः वर्णः?

....

26. दूरदर्शनस्य ध्येयवाक्यं किम्?

....

27. मधुसूक्तं कस्मिन् वेदे अन्तर्भवति?

....

28. स्वामिविवेकानन्दस्य आत्मीयगुरुः कः?

....

29. 2008-तमे वर्षे अमृतकीर्तिपुरस्कारेण आदृतः संस्कृतपण्डितः कः?

....

Sanskrit Academic Council, Vadakara

Sanskrit Academic Council, Vadakara

30 - 31 कः गणे नान्तर्भवति इति विवेचयत - 2 x 1 = 2

30. रघुवंशम्, श्रीकृष्णकर्णामृतम्, किरातार्जुनीयम्, शिशुपालवधम्।

....

31. विहाय, आलोच्य, नराय, विमुच्य।

....

32. प्रदत्तस्य श्लोकस्याशयं संस्कृतभाषायां लिखत - 1 x 2 = 2

दानं भोगो नाश-
स्तिस्रो गतयो भवन्ति वित्तस्य।
यो न ददाति न भुङ्क्ते
तस्य तृतीया गतिर्भवति।।

SANSKRIT ACADEMIC COUNCIL VADAKARA

....

....

....

....

33. धीरस्य स्वभावप्रतिपादकं कमपि सुभाषितश्लोकं लिखत - 1 x 2 = 2

....

....

....

....

34. प्रदत्तं विषयमधिकृत्य पञ्चवाक्यानि लिखत **'वृद्धजनपरिपालनम्'** - 1 x 5 = 5

....

....

....

....

....

9-12

35 - 39 खण्डिकां पठित्वा प्रदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि पूर्णवाक्येन लिखत - 5 x 1 = 5

रघोः पुत्रः अजः रूपेण गुणेन च रघुसदृशः। सः तरुणः विद्याविनयसम्पन्नश्च अभवत्। विदर्भराजस्य भोजस्य अनुजा इन्दुमती। तस्याः स्वयंवरकार्यक्रमः निश्चितः। स्वयंवरार्थं अजः, मगधेश्वरः, अङ्गराजः, अवन्तिराजः, कार्तवीर्यार्जुनः, अन्ये च नृपाः आगताः। किन्तु इन्दुमती सर्वगुणसम्पन्नम् अजमहाराजम् एव वृतवती। काले गते तयोः दशरथो नाम पुत्रः अजायत।

35. दशरथस्य पितरौ कौ?

....

36. अजः रूपेण गुणेन च कीदृशः?

....

37. भोजराजस्य अनुजा का?

....

38. राजानः किमर्थम् आगताः?

....

39. युवकः इत्यस्य समानार्थकं पदं खण्डिकातः चित्वा लिखत?

....

40. प्रदत्तं गद्यभागं प्रादेशिकभाषया विवर्तयत - 1 x 5 = 5

भारतस्य गणितशास्त्रपण्डितेषु प्रथमगणनीयः भवति आर्यभट्टः। आर्यभटीयम् इति गणितशास्त्रग्रन्थस्य कर्तृत्वेन प्रथितःच सः कुसुमपुरं ग्रामे जातः अभूत्। सः नलन्दासर्वकलाशालायाः कुलपतिः आसीदिति केचन वदन्ति। एकस्मात् आरभ्य नवपर्यन्तं विद्यमानाभिः संख्याभिः शून्यमिति संख्यां योजयित्वा संख्यालेखनस्य सम्प्रदायः आर्यभटेन परिष्कृतः। "पै" इत्यस्य मूल्यं पाश्चात्येभ्यः पूर्वमेव तेन निर्णीतमासीत्।

....

....

....

....

....

Sanskrit Academic Council, Vadakara

SANSKRIT ACADEMIC COUNCIL VADAKARA

9-13

SANSKRIT SCHOLARSHIP EXAMINATION 2007 - 08

ACADEMIC SCHOOLS

Std: IX

Time: 1½ hr
Marks: 50

Sanskrit Academic Council, Vadakara

1 - 10 समुचितमुत्तरं कोष्ठान्निर्धार्य लिखत - 10 x ½ = 5

1. कथासरित्सागरस्य कर्ता कः ? ....
(गुणाढ्यः, सोमदेवः, नारायणभट्टः)

2. शिवस्य तपोभङ्गं कर्तुम् इन्द्रः कं नियोजयामास ? ....
(तारकम्, वसन्तम्, कामदेवम्)

3. अधः प्रदत्तेषु कः द्वादशापत्ये न अन्तर्भवति ? ....
(कुलशेखरः, पाक्कनारः, नारायणभ्रान्तः)

4. का केशं मसृणं सान्द्रं च करोति ? ....
(पारन्ती, मदयन्तिका, सुरसा)

5. उत्तररामचरितनाटके अङ्गित्वेन स्वीकृतः रसः कः ? ....
(श्रृङ्गारं, हास्यं, करुणम्)

6. पुलोमपुत्रीरमणः कः ? ....
(अर्जुनः, विष्णुः, इन्द्रः)

7. ट्वन्टी - 20 क्रिक्केट् स्पर्धायां विजयं प्राप्तः प्रथमः राष्ट्रः कः ? ....
(भारतम्, इंग्लेण्ड्, पाकिस्तान्)

8. 2007 तमे वर्षे वयलार् पुरस्कारविजेता ? ....
(ओ.एन्.वी., डो. एम्. लीलावती, सी. राधाकृष्णः)

9. नवग्रहसञ्चयात् स्खलितः इति निर्णीतः ग्रहः कः ? ....
(यूरानस्, नेप्च्यूण्, प्लूट्टो)

10. एम्.एफ्. हुसैन् प्रसिद्धः .... भवति। ....
(चरित्रकारः, चित्रकारः, शास्त्रज्ञः)

11 - 15 यथोचितं योजयत - 5 x ½ = 2½

11.	जयम्	....	चाणक्यः।
12.	क्रिस्तुभागवतम्	....	के. केलप्पः।
13.	केरलगान्धी	....	महाभारतम्।
14.	कौटलीयम्	....	भर्तृहरिः।
15.	नीतिशतकम्	....	पी.सी. देवस्या।
		....	सरस्वती।

9-14

5 x ½ = 2½

16 - 20 एकं पदं लिखत -

16. महत् अरण्यम् ....।

17. प्रियं वदितुं शीलम् अस्य इति ....।

18. **वारणानां पतिः** ....।

19. जाया च पतिः च ....।

20. अक्ष्णोः प्रति ....।

4 x 1 = 4

21 - 24 कोष्ठकस्थं पदमुपयुज्य वाक्यद्वयं योजयत -

21. हनुमान् लङ्कां प्राप्तः। स लङ्कालक्ष्मीं ददर्श। (यदा - तदा)

....

22. वेदिकायां महान् सम्मर्दः। अहं क्रीडादर्शनार्थं स्थानं लब्धवान्। (यद्यपि - तथापि)

....

23. जनाः निष्कामं कर्म कुर्वन्ति। नूनं विजयिनः भविष्यन्ति। (यदि - तर्हि)

....

24. कुञ्चन् नम्प्यार् महाशयः महान् कविः आसीत्। सः समाजपरिष्कर्ता च आसीत्। (न केवलं - किन्तु)

....

2 x 1 = 2

25 - 26 वाक्ये योजयत -

25. आदाय ....

26. रोचते ....

2 x 1 = 2

27 - 28 संख्यां संस्कृताक्षरैः लिखत -

27 2500 ....

28 1850 ....

2 x 1 = 2

29 - 30 प्रदत्तानि सर्वाणि अक्षराणि उपयुज्य एकैकं पदं लिखत -

29. धम् पा शु ल शि व ....

30. वि हा न्तु ज णी रि ष ....

4 x 1 = 4

31 - 34 प्रदत्तानि वाक्यानि संशोध्य लिखत -

31. अहं ह्यः रमेशस्य साकं मन्दिरं गतवान्। ....

32. माता भिक्षुकस्य ओदनं ददाति। ....

Sanskrit Academic Council, Vadakara

SANSKRIT ACADEMIC COUNCIL VADAKARA

9-15

33. याननियन्त्रकः वृथा यात्रिकान् कुप्यति। ....

34. गणेशः आपणे गत्वा वस्तूनि क्रीणाति। ....

35 - 39 एक पदेन उत्तरं लिखत - 5 x 1 = 5

35. भगवद्गीता महाभारतस्य कस्मिन् पर्वणि अन्तर्भूता भवति? ....

36. 'शं नो वरुणः' इति कस्या संस्थायाः ध्येयवाक्यं भवति? ....

37. तक्षशिला विश्वविद्यालयः अधुना कस्मिन् देशे वर्तते? ....

38. ओलिम्पिक्स् पतकविजेता प्रथमा भारतीयवनिता का? ....

39. 'नर्मदा बच्चाओ' आन्दोलनस्य नायिका का? ....

40 - 42 कः गणे न अन्तर्भवति - 3 x 1 = 3

40. यान्ति, हन्ति, सन्ति। ....

41. गृध्रः, भल्लूकः, हरिणः। ....

42. ऋतुसंहारः, किरातार्जुनीयम्, नैषधीयचरितरम्। ....

43 - 46 प्रदत्तां खण्डिकां पठित्वा अधः प्रदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत - 4 x 1 = 4

ज्ञानपीठपुरस्कारविजेता केरलीयः कथाकारः भवति श्री. एं.टी. वासुदेवन् नायर् महाशयः। सः पोन्नानिजनपदसमीपस्थे कूटल्लूर् ग्रामे 1933 तमे वर्षे जनिमलभत। तस्य प्राथमिकशिक्षा कुमारनल्लूर् उच्चविद्यालये आसीत्। ततः पालक्काट् विक्टोरिया कलाशालातः रासायनिकशास्त्रे बिरुदं सम्पादितवानयम्। सोऽयम् अध्यापकः, सम्पादकः, कथाकारः, चलचित्रकार इत्यादिषु बहुषु क्षेत्रेषु प्रशस्तः भवति। निर्माल्यादीनि तस्य चलचित्राणि राष्ट्रियपुरस्कारं सम्पादितानि। नोवल्, कथा, नाटकं, प्रबन्धः इत्यादिषु साहित्यरूपेषु सः स्वकीयं प्रागद्भ्यं प्रकटितवान्। तस्य बहवः कृतयः आङ्गलभाषायाम् इतरभाषायां च विवर्तिताः सन्ति। स केरल साहित्यअक्कादमी संस्थायाः तथा तुञ्चन् स्मारकसमितेश्च अध्यक्षपदवीमपि अलङ्कृतवान्।

43. वासुदवेन् नायर् महाशयस्य विद्याभ्यासः कस्यां कलाशालायाम् अभवत्?

....

44. सः केषु केषु साहित्यरूपेषु प्रागद्भ्यं प्रकटितवान्?

....

45. तस्य कलाशालाबिरुदं कस्मिन् विषये आसीत्?

....

46. तेन लब्धः उच्चतमः पुरस्कारः कः?

....

Sanskrit Academic Council, Vadakara
SANSKRIT ACADEMIC COUNCIL VADAKARA

9-16

47. प्रदत्तस्य श्लोकस्याशयं संस्कृतभाषया लिखत - 1 x 2 = 2

"छायामन्यस्य कुर्वन्ति तिष्ठन्ति स्वयमातपे।
फलन्त्यपि परार्थाय वृक्षाः सत्पुरुषाः इव।।"

....
....
....
....

48. **कर्मणः** महत्वप्रतिपादकं सुभाषितमेकं लिखत - 1 x 2 = 2

....
....
....
....

49. युष्माभिः कृतां पठनयात्रामधिकृत्य पञ्च वाक्यानि लिखत - 1 x 5 = 5

....
....
....
....
....
....

50. प्रदत्तं गद्यभागं प्रादेशिकभाषायां विवर्तयत। 1 x 5 = 5

लोकप्रशस्तः पक्षिनिरीक्षकः आसीत् श्रीमान् सलीम् अलिः। सः भारतेषु मुम्बै नगरे 1896 तमे वर्षे जनिमलभत। स पक्षिषु अत्यधिकं स्निह्यति स्म। अत एव पक्षिणः अधिकृत्य बहून् प्रबन्धान् स रचयामास। अधुनापि पक्षिशास्त्रज्ञैः अस्य ग्रन्थाः ससूक्ष्मं पठ्यन्ते।।

....
....
....
....
....

Sanskrit Academic Council, Vadakara

SANSKRIT ACADEMIC COUNCIL VADAKARA

9-17

SANSKRIT SCHOLARSHIP EXAMINATION 2006 - 07

ACADEMIC SCHOOLS

Std: IX **Time: 1½ hr**
Marks: 50

1 - 10 समुचितमुत्तरं कोष्ठान्निर्धार्य लिखत - 10 x ½ = 5

1. प्रदत्तेषु विषहरा का? ....। (पारन्ती, सुरसा, लज्जालुः)
2. अहं तव चक्षुषी चञ्च्वा किमपि विलिखामि। कस्येदं वचनम्? ....।
(जम्बुकस्य, काकस्य, मृगस्य)
3. तगणद्वयं जगणम् गुरू च यथाक्रमम् एकस्मिन् पादे भवति चेत् तस्य वृत्तस्य नाम किम्? ....। (इन्द्रवज्रा, उपेन्द्रवज्रा, उपजातिः)
4. जनयन्त्यार्जने दुःखं
तापयन्ति विपत्तिषु। अत्र के सूचिताः? ....।(अर्थाः, विद्याः, कलाः)
5. पाणिनीयप्रद्योतस्य कर्ता कः? ....
(पाणिनिः, प्रो. ऐ.सी. चाक्को, फ़ादर्. जोण् कुन्नप्पिल्लि)
6. भावमनोज्ञो दुन्दुभिघोषो
गगने सपदि समारब्धः। अत्र दुन्दुभिघोषत्वेन किं सूचयति। ....।
(पटहध्वनिम्, मेघगर्जनम्, अनिलारवम्))
7. अस्मिन् वर्षे एष्यन् गयिंस् स्पर्धायां श्रेष्ठतमकायिकतारत्वेन समादृतः कः? ....।
(जस्पाल् रान, सानिया मिर्सा, कोनेरु हम्पी)
8. तस्मिन्मुहूर्ते पुरसुन्दरीणां
ईशानसन्दर्शनलालसानाम्। अत्र ईशानः इति पदस्य समानार्थकं पदं किम्? ....।
(पिनाकपाणिः, शार्ङ्गपाणिः, वज्रपाणिः)
9. 'दादासाहेब् फ़ालके' पुरस्कारं प्राप्तवान् केरलीयः चलचित्रसंविधायकः कः? ....।
(सिबि मलयिल्, अटूर् गोपालकृष्णन्, लोहितदास्)
10. कस्मिन् अलङ्कारे बिम्बप्रतिबिम्बभावः वर्तते? ....।
(उपमायां, दृष्टान्ते, रूपके)

11 - 15 यथोचितं योजयत - 5 x ½ = 2½

11. कूष्माण्डरसः	....	गुणाढ्यः।
12. पुष्पधन्वा	....	तुल्लल्।
13. बृहत्कथा	....	आदिशङ्करः।
14. उत्तररामचरितम्	....	प्रमेहरोगः।
15. कुञ्चन् नम्ब्यार्	....	भवभूतिः।
	....	कामदेवः।

Sanskrit Academic Council, Vadakara

SANSKRIT ACADEMIC COUNCIL VADAKARA

9-18

16 - 20 समस्तपदं लिखत - 5 x ½ = 2½

16. मक्षिकाणाम् अभावः ....

17. विधातुम् इच्छन्तः ....

18. मालानां समूहः ....

19. प्रियं वदितुं शीलम् अस्य अस्तीति ....

20. इच्छाम् अनतिक्रम्य ....

21 - 24 कोष्ठकस्थं पदमुपयुज्य वाक्यद्वयं योजयत - 4 x 1 = 4

21. सम्यक् पठति। विजयी भवति। (यः - सः)

....

22. भवान् शीघ्रं बस् निस्थानं गच्छेत्। बस् यानं लभेत। (यदि - तर्हि)

....

....

23. उल्लूर् परमेश्वरय्यर् महाशयः कविः भवति। सः भाषाशास्त्रज्ञः अपि भवति। (न केवलं - किन्तु)

....

....

24. आदिशङ्करः अद्वैतं स्थापितवान्। बौद्धधर्मस्य प्राभवः आसीत्। (यावत् - तावत्)

....

....

25 - 26 स्ववाक्ये योजयत - 2 x 1 = 2

25. निलीय ....

26. सुकरम् ....

27 - 28 संख्यां संस्कृताक्षरैः लिखत - 2 x 1 = 2

27 1857 ....

28 1947 ....

29 - 30 कोष्ठके प्रदत्तानि सर्वाण्यक्षराणि उपयुज्य एकैकं पदं लिखत - 2 x 1 = 2

29. पु ट्टि णि प्प कं स्त ....

30. री बृ ज्ज ह म त्क था ....

Sanskrit Academic Council, Vadakara

SANSKRIT ACADEMIC COUNCIL VADAKARA